PATVIRTINTA
Prienų rajono savivaldybės tarybos
2020 m. gegužės d. sprendimu Nr.

1 b forma

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS

SOCIALINĖS PARAMOS IR SVEIKATOS APSAUGOS PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMO PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2020-ieji metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Prienų rajono savivaldybės administracija, 288742590 Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras, 300886599 Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, 301846675 Prienų globos namai, 190795318 Jiezno paramos šeimai centras, 190201025 VšĮ Veiverių PSPC 190161417
Vykdytojas (-ai), kodas	Socialinės paramos ir sveikatos skyrius, 8 Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras, 8.1 Prienų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, 8.2 Prienų globos namai, 8.3 Jiezno paramos šeimai centras, 8.4 VšĮ Veiverių PSPC 8.3

Programos pavadinimas	Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybės gerinimo programa	**Kodas**	2

Programos parengimo argumentai	Šia programa siekiama Prienų rajono savivaldybėje formuoti efektyvią socialinės paramos ir sveikatos apsaugos sistemą, užtikrinti tikslingą lėšų paskirstymą šias paslaugas teikiančioms įstaigoms, didinti sveikatos ir socialinių paslaugų prieinamumą, integruoti socialiai pažeidžiamus asmenis į visuomenę. Programa įgyvendinamos *savarankiškosios savivaldybių funkcijos:* socialinių paslaugų planavimas ir teikimas, socialinių paslaugų įstaigų steigimas, išlaikymas ir bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis; sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgaliųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas; pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas); savivaldybių sveikatos programų rengimas ir įgyvendinimas; parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai; socialinių išmokų skyrimas, skaičiavimas ir mokėjimas. *Valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos:* kompensacijų (šildymo išlaidų, išlaidų šaltam ir karštam vandeniui ir kt.) skaičiavimas ir mokėjimas; mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas; socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal SPP)	Išsilavinusios, sveikos ir pažangios bendruomenės plėtra	**Kodas**	2
Šia programa įgyvendinamas įstaigos/padalinio strateginis tikslas:	Užtikrinti gyventojams kokybiškas ir prieinamas švietimo, sveikatos apsaugos ir socialinės paramos paslaugas	**Kodas**	1

Programa	Tęstinė

Programos aprašymas:

Programa siekiama užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių pakankamą pragyvenimo lygį ir socialinę integraciją. Įgyvendinant programą mokamos socialinės išmokos. Šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims, negalintiems savarankiškai apsirūpinti pakankamomis pragyvenimui lėšomis, skiriamos socialinės pašalpos (savivaldybės savarankiška funkcija) ir (ar) kompensacijos už svarbiausias komunalines paslaugas (valstybės deleguota funkcija), mokamos kredito bei palūkanų paimto daugiabučiam namui atnaujinti (modernizuoti) kompensacijos.

Senyvo amžiaus ar neįgaliems asmenims teikiamos bendrosios socialinės paslaugos ir specialiosios socialinės paslaugos t.y socialinė priežiūra (pagalba į namus , socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas ir kt) ir socialinė globa (dienos, trumpalaikė ir ilgalaikė socialinė globa). Pagalbos namuose paslaugos teikiamos vienišiems ir neįgaliems rajono gyventojams. Dienos socialinė globos paslaugos asmens namuose – tai visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu. Paslaugos teikiamos pagal poreikį nuo 2 iki 4,3 valandų per dieną. Taip pat teikiama „Integrali pagalba asmens namuose“ Integralią pagalbą teikia 2 mobilios komandos. Kiekvienoje komandoje dirba slaugytojas ir jo padėjėjai, socialinis darbuotojas, jo padėjėjai, esant poreikiui, į komandą įsijungia ir psichologas. Šio projekto dėka padidėjo teikiamų socialinių paslaugų kokybė, nes integruotos ir slaugos paslaugos, o neįgalius asmenis prižiūrintiems šeimos nariams sudarytos geresnės sąlygos įgyti, patobulinti profesinę kvalifikaciją ar dalyvauti darbo rinkoje, o jų globojamiems artimiesiems - kuo ilgiau likti gyventi savo namuose.

Šeimos, kurioms taikoma atvejo vadyba mokomos socialinių įgūdžių, įgyvendinama šiose šeimose augančių vaikų teisė į šeimą, švietimą ir ikimokyklinį ugdymą. 2018 m. pradėta vykdyti projektą „Kompleksinės paslaugos šeimai“, kurį vykdo socialinių paslaugų centras su NVO. Projekto metu teikiamos kompleksinės paslaugos šeimai, atitinkančios individualius šeimos poreikius, skatinančios šeimos narius sąmoningai prisiimti atsakomybę už savo sprendimus ir gyvenimo kūrimą siekiant įgalinti šeimą įveikti iškilusius sunkumus ir krizes, padėti derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus Prienų rajono savivaldybėje ir padidinti bendruomenėje teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę. Gyventojai informuojami, konsultuojami apie rajone kompleksiškai teikiamas paslaugas šeimai, šeimos nukreipiamos į nevyriausybines organizacijas pozityvios tėvystės mokymams, psichosocialinei pagalbai, šeimos įgūdžių ugdymui ir sociokultūrinėms, mediatoriaus, vaikų priežiūros ir pavėžėjimo bei kitoms paslaugoms gauti. 2019 m. gruodžio mėn. pradėtos teikti asmeninio asistento paslaugos asmenims turintiems negalią

2019-06-25 pasirašyta dalyvio projekte „Socialinių paslaugų kokybės gerinimas, taikant EQUASS kokybės sistemą“ sutartis Su VšĮ Valakupių reabilitacijos centru. Paramos šeimai skyriuje bus įdiegta Europos socialinių paslaugų kokybės sistema (EQUASS)

Panaudojant 2018–2021 m. ES investicijas, planuojama įgyvendinti projektus, kuriais bus siekiama užtikrinti globojamiems vaikams aukštą socialinių paslaugų kokybę ir saugią aplinką. Prienų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gegužės 31 d. sprendimu Nr. T3-153 Jiezno vaikų globos namų pavadinimas pakeistas į Prienų rajono Jiezno paramos šeimai centras (toliau – Centras), patvirtinti nauji įstaigos nuostatai. Centras yra socialinių paslaugų įstaiga, kuri teikia globos (rūpybos), ugdymo ir socialines paslaugas be tėvų globos likusiems vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba), arba laikinai Centre apgyvendintiems vaikams tol, kol bus išspręstas jų grąžinimo tėvams arba globos (rūpybos) nustatymo klausimas. Šios paslaugos gali būti teikiamos ir įstaigos filialuose - bendruomeniniuose vaikų globos namuose bei socialinių ir/ar budinčių globėjų šeimose. Vykdant 2014-2020 metų ESFI veiksmų programos priemonę „Institucinės globos pertvarka“, 2018 m. lapkričio mėn. pasirašyta jungtinės veiklos sutartis įgyvendinant vaikų gėrovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtros projektą. Projekto vertė 95 508 Eur. Sutarties vykdymo terminas 36 mėn. 2018 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T3-221 Centrui perduotas pastatas Klebiškio bendruomeniniai vaikų globos namai, 2019 m. birželio 27 d. Prienų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3-177 perduota Ašmintos ir Pakuonio bendruomeniniai vaikų globos namai. Nuo 2020 m. sausio 1 d. vaiko laikinoji priežiūra bus teikiama Jiezno paramos šeimai centro laikino apgyvendinimo centre.

Finansiškai skatinamos giminystės ryšiais nesusijusios vaikus globojančias šeimos. Socialinės paramos teikimą pagal gyventojų poreikius ir gyvenimo sąlygas organizuoja ir užtikrina Prienų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyrius. Skyrius analizuoja ir prognozuoja socialinės paramos poreikį rajone, ruošia socialines globos programas, rengia ir teikia pasiūlymus

Savivaldybės tarybai dėl socialinės paramos teikimo, socialinių paslaugų infrastruktūros plėtros, rūpinasi vykdomomis socialinės paramos bei neįgaliųjų socialinės integracijos programomis.
Prienų rajono savivaldybė siekia rūpintis savivaldybės gyventojų sveikata ir teikia Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamas sveikatos priežiūros paslaugas. Siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiamos kokybiškos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos, finansuojamos sveikatos priežiūros paslaugos mokyklose, pirminio ir antrinio lygio gydymo įstaigų veikla, visuomenės sveikatos biuro veikla, o taip pat kasmet įgyvendinama visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa.

Efekto vertinimo kriterijus:
- Socialinės paramos tikslingumas, proc.

Programos tikslas	Organizuoti ir užtikrinti valstybės socialinės ir sveikatos politikos įgyvendinimą, mažinti socialinę atskirtį rajone	**Kodas**	1

Tikslo aprašymas:
Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybės gerinimo programa Prienų rajono savivaldybė siekia įgyvendinti Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą socialinę ir sveikatos politiką bei mažinti socialinę atskirtį rajone. Įgyvendinant programą bus teikiama piniginė socialinė parama, organizuojamos ir teikiamos socialinės paslaugos socialiai pažeidžiamiems asmenims, gerinama neįgaliųjų socialinė integracija, užtikrinama socialinė globa, teikiamos saugios ir kokybiškos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos, vykdoma gyventojų sveikatos stebėsena.

Rezultato vertinimo kriterijai:
- Savivaldybės biudžeto dalis, tenkanti socialiniai paramai, proc.;
- Savivaldybės biudžeto dalis, tenkantis sveikatos priežiūrai, proc.

Tikslui įgyvendinti iškelti keturi uždaviniai:

1 Uždavinys. Užtikrinti Lietuvos Respublikos teisės aktais numatytos piniginės socialinės paramos teikimą
Įgyvendindama šį uždavinį Prienų rajono savivaldybė numato: skirti ir mokėti slaugos išlaidų ir priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijos; skirti ir mokėti vienkartinę valstybės paramą ir kompensacijas (išsiaiškinus asmenis, turinčius teisę gauti šią paramą); skirti ir mokėti išmokas vaikams (vienkartinės išmokos gimus vaikui, išmokos vaikams, išmokos privalomosios tarnybos karių vaikams, globos (rūpybos) išmokos, globos (rūpybos) tikslinis priedas, vaiko laikinosios priežiūros išmoka, vienkartinės išmokos būstui įsigyti arba įsikurti, vienkartinės išmokos nėščioms moterims); skirti ir mokėti piniginę socialinę paramą (socialines pašalpas ir kompensacijas už būsto šildymą, kietą kurą, šaltą vandenį, atliekų tvarkymą); skirti ir mokėti paramos mirties atveju pašalpas; skirti nemokamą maitinimą moksleiviams; skirti paramą mokinio aprūpinimui mokinio reikmenimis; skirti vienkartinę materialinę paramą; organizuoti keleivių ir socialiai išskirtinų grupių asmenų pavėžėjimą ir kelių transporto vežėjų važiavimo išlaidų kompensavimą, organizuoti paramos teikimą iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo.

Produkto vertinimo kriterijai:
- Valstybinių išmokų ir piniginės socialinės paramos gavėjų skaičius;
- Valstybės dotacijų, skirtų vykdyti valstybinėms funkcijoms, įsisavinimas, proc.;
- Mokinių, aprūpintų mokinio reikmenimis, skaičius;
- Kompensuotų pavėžėjimų skaičius.
- Paramos gavėjų skaičius.

2 Uždavinys. Organizuoti ir teikti socialines paslaugas įvairioms gyventojų socialinėms grupėms
Socialinėmis paslaugomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų, iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti

įveikti socialinę atskirtį. Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo organizatorius yra savivaldybė. Ji planuoja savo teritorijos gyventojams socialines paslaugas, nustato socialinių paslaugų finansavimo poreikį.
Uždaviniu Prienų rajono savivaldybė numato: užtikrinti lovų išlaikymą slaugos ligoninėse seniems ir neįgaliems rajono gyventojams; teikti socialines paslaugas šeimoms, kurioms taikoma atvejo vadyba auginančioms vaikus; užtikrinti ilgalaikių (trumpalaikių) socialinių paslaugų plėtrą seniems ir neįgaliems gyventojams rajono globos įstaigose; teikti socialinės priežiūros (pagalbos į namus) paslaugas seniems ir neįgaliems rajono gyventojams; teikti laikinosios priežiūros paslaugas; budinčių globotojų paieška.

Produkto vertinimo kriterijai:
- Lovų, seniems ir neįgaliems asmenims, skaičius slaugos ligoninėse;
- Socialines paslaugas gaunančių šeimų, kurioms taikoma atvejo vadyba (auginančių vaikus) skaičius;
- Ilgalaikes (trumpalaikes) socialines paslaugas gaunančių senų ir neįgalių asmenų skaičius;
- Socialinę priežiūrą (pagalbą į namus) gaunančių senų ir neįgalių asmenų skaičius;
- Valstybės dotacijų, skirtų vykdyti valstybinėms funkcijoms, įsisavinimas, proc.;
- Mažėjantis vaikų skaičius globos namuose.

3 Uždavinys. Gerinti neįgaliųjų socialinę integraciją, užtikrinti socialinę globą
Neįgaliųjų socialinė integracija Prienų rajono savivaldybėje organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme numatytais lygių ir galimybių, diskriminavimo prevencijos, visapusiško dalyvavimo, savarankiškumo ir pasirinkimo laisvės užtikrinimo, prieinamumo, neįgalumo kompensavimo, decentralizacijos, destigmatizacijos, perimamumo ir lankstumo, skirtingų poreikių tenkinimo principais. Neįgaliųjų socialinės integracijos sistemą sudaro medicininės, profesinės ir socialinės reabilitacijos paslaugų teikimas, specialiųjų poreikių tenkinimas specialiosios pagalbos priemonėmis, neįgaliųjų užimtumo rėmimas, socialinės paramos teikimas, Valstybinio socialinio draudimo fondo pensijų ir išmokų skyrimas ir mokėjimas, Privalomojo sveikatos draudimo fondo išmokų skyrimas ir mokėjimas, ugdymo paslaugų teikimas, lygių galimybių dalyvauti kultūros, sporto ir kitose visuomenės gyvenimo srityse užtikrinimas.
Įgyvendindama šį uždavinį Prienų rajono savivaldybė numato: teikti socialinės globos paslaugas asmenims su sunkia negalia pensionatuose ir savivaldybės įstaigose; kompensuoti socialinės globos paslaugas neįgaliems asmenims pensionatuose, globos namuose ir vaikų globos namuose; pritaikyti būstą neįgaliesiems; užimtumo paslaugos asmenims turintiems proto ar psichinę negalią; įgyvendinti neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų projektų rėmimo programą, prisidėti prie neįgaliųjų autobuso išlaikymo.
Remiant nevyriausybinių organizacijų veiklą, siekiama plėtoti įvairias socialinių paslaugų teikimo formas, kurti socialinių paslaugų tinklą, skatinti bendruomenes, nevyriausybines organizacijas, klubus, įstaigas ir kt. juridinius asmenis dalyvauti socialinių paslaugų teikimo procese, materialiai remti neįgalių žmonių ir kitas socialinėje srityje veikiančias organizacijas.

Produkto vertinimo kriterijai:
- Asmenų su sunkia negalia, gavusių socialinės globos paslaugas, skaičius;
- Neįgaliųjų, kuriems kompensuotos socialinės globos paslaugos, skaičius;
- Neįgaliesiems pritaikytų butų skaičius;
- Paremtų neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų projektų skaičius.
- Neįgaliųjų, kurie pasinaudos paslauga skaičius.

4 Uždavinys. Teikti gyventojams kokybiškas ir saugias sveikatos priežiūros paslaugas
Visuomenės sveikatos priežiūra – organizacinių, teisinių, ekonominių, techninių, socialinių bei medicinos priemonių, padedančių įgyvendinti ligų ir traumų profilaktiką, išsaugoti visuomenės sveikatą bei ją stiprinti, visuma. Siekdama užtikrinti kokybiškas ir saugias sveikatos priežiūros paslaugas Prienų savivaldybė numato:
- *Užtikrinti visuomenės sveikatos biuro veiklą.* Biuro funkcijos apima įvairių visuomenės sveikatos stiprinimo programų įgyvendinimą; visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) vykdymą; užkrečiamųjų ligų profilaktiką ir neinfekcinių ligų bei traumų kontrolę; vaikų ir jaunuolių sveikatos stiprinimo veiklą.
- *Vykdyti Visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą.* Šia programa, atsižvelgiant į savivaldybės bendruomenės sveikatinimo prioritetus, nustatomi bendruomenės sveikatos saugojimo, stiprinimo, ligų profilaktikos tikslai, uždaviniai, numatomos priemonės ir finansavimo šaltiniai.

Produkto vertinimo kriterijus:

- Visuomenės sveikatos biuro teikiamų paslaugų gavėjų skaičius.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:
Asmenims dėl neįgalumo ir senyvo amžiaus bei vaikams, netekusiems tėvų globos, teikiant Lietuvos Respublikos teisės aktais numatytą piniginę socialinę paramą, sudaroma galimybė naudotis socialinėmis paslaugomis, mažinama socialinė atskirtis. Socialinių paslaugų kokybės gerinimas ir prieinamumo šeimoms ir vaikams kurioms taikoma atvejo vadyba, neįgaliesiems, senyvo amžiaus žmonėms didinimas, užtikrina šių socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinę integraciją.
Teikiant kokybiškas ir saugias sveikatos priežiūros paslaugas skatinamas kiekvieno asmeninis rūpestis ir atsakomybė už savo sveikatą, užtikrinama ligų prevencija, sudaromos prielaidos gyventojų sergamumo ir mirtingumo mažėjimui, ugdomos sveikos gyvensenos nuostatos.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai: Savivaldybės biudžetas, Valstybės biudžetas, Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija.

Veiksmai, numatyti Prienų rajono plėtros strateginiame plane, kurie susiję su vykdoma programa:
2. PRIORITETAS. IŠSILAVINUSIOS, SVEIKOS IR PAŽANGIOS BENDRUOMENĖS PLĖTRA
2.3. Tikslas. Užtikrinti efektyvų, kokybišką ir rajono gyventojų poreikius atitinkantį, socialinių ir sveikatos paslaugų teikimą
2.3.1. Uždavinys. Plėtoti esamas ir naujas socialines paslaugas prioritetą teikiant nestacionarioms socialinėms paslaugoms
2.3.3. Uždavinys. Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir didinti jų prieinamumą

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:
Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims įstatymas, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas, Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymas, Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymas, Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės paramos žuvusiųjų pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijos dalyvių šeimoms įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo, įstatymo „Dėl socialinės paramos asmenims, sužalotiems atliekant būtinąją karinę tarnybą sovietinėje armijoje, ir šioje armijoje žuvusiųjų šeimoms (1945 07 22–1991 12 31)“, nepriklausomybės gynėjų ir kitų nukentėjusių nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos asmenų teisinio statuso pripažinimo įstatymo, įstatymo „Dėl papildomų socialinių garantijų šeimoms asmenų, nukentėjusių, kovojant už Lietuvos Respublikos laisvę, nuo 1991 m. sausio 11–13 d. vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių“ pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos įstatymas ir kt.